

2025 Matka-ajon kohteen 16 Käyntikortti

Osallistujan nimi: _____ e-mail: _____

Moottoripyörän merkki: _____ tyyppi: _____ vm. _____

Milloin kohteella käyty: _____

Kanta-Häme Humppila

sijaitsee Kanta-Hämeen maakunnassa

Kunnassa asuu 2096 ihmistä ja sen pinta-ala on 148,61 km², josta 0,65 km² on vesistöjä. Väestötiheys on 14,17

asukasta/km². Humppilan naapurikuntia ovat Forssa, Jokioinen, Ypäjä, Loimaa, Punkalaidun ja Urjala. Humppilan vaakunan on suunnitellut Olof Eriksson, ja se vahvistettiin vuonna 1957.

Kustaa Vaasan aikana 1500-luvulla Humppila oli jaettu hallinnollisesti Saarion (nykyisen Urjalan) ja Portaan (nykyisen Tammelan) pitäjien kesken. Humppila erotettiin Tammelan emäpitäjästä omaksi kunnaksi vuoden 1873 lopulla. Humppilan kunnallishallinto käynnistyi 7.12.1873 pidetyn ensimmäisen kuntakokouksen myötä. Humppilan asutus on, rajariidoista päätellen tullut Humppilaan idästä. Nimen alkuperä on mahdollista, että lännestä tulleet naapurit ovat pitäneet Humppilaa takamaanaan ja antaneet sille sen nykyisen nimen. Humppila on kuulunut alueellisesti Hämeen linnalääniin jo keskiajalla. Sen sijaan Humppilan rajoittuvat Loimaan Metsämaan ja Punkalaitumen alueet luettiin kuuluviksi Kokemäenkartanon linnalääniin

Rautateiden rakentaminen vilkastutti pitkään takamaana olleen Humppilan elämää 1800-luvun lopulla. Kunnan läpi kulkeva Turku–Toijala-rata avattiin 1876. Pääasiassa Forssan teollisuutta varten rakennettiin Humppilan–Forssan kapearaiteinen rata aivan 1800-luvun viimeisinä vuosin. Helsingin–Porin ja Turun–Tampereen valtateiden valmistuminen 1960- ja 1970-luvulla teki kapearaiteisen tarpeettomaksi ja se purettiin Humppilan alueelta 1970-luvulla. Sittenmin rata on avattu uudelleen Jokioisten museorautatien nimellä välillä Humppila – Jokioinen.

Käyntikohde:
Humppilan kirkko
Koivistontie 15

Tila valokuvalle

Humppilan kirkko

Nykyinen kirkko on rakennettu samalla paikalle jolla sijaitsi seurakunnan aiempi, uudenvuodenpäivänä 1917 tulipalossa tuhoutunut puukirkko.

Harmaasta graniitista ja tiilestä rakennetun kirkon suunnitteli arkkitehti Josef Stenbäck.

Stenbäckin piirustusten mukaisesti oli aiemmin rakennettu Terijoen kirkko.

Muodoltaan kirkko on pitkäkirkko, istumapaikkoja on 600, alakerasa 350 ja parvella 250. Tornin on eteisen kohdalla ja sillä on korkea ja jyrkkä huippu.

Kirkon rakensivat seurakuntalaiset itse ja se valmistui vuonna 1922. Seinäkivet ovat 50 cm korkeita, päädyt ja tornin yläosa on muurattu tiilistä ja rapattu. Katto oli alun perin katettu sementtipaanuilla, mutta se uusittiin vuonna 1963 kuparikatoksi.

Kirkon sisäpuolella holvit on valettu betonista ja rapattu kalkkilaastilla. Alttaritaulun ja ovien ympärökset on rapattu karkealla laastilla, jonka jyväset ovat herneen kokoisia, ja koristeeksi on tehty pieniä neliöitä, joissa on vihreää katedraalilasia.

Kirkko on maalattu sisältä vuonna 1959, jolloin tehtiin perusteellinen korjaus. Viimeisin sisämaalaukset tehtiin vuonna 1990.

Alkujaan kirkossa oli puulämmitys, 1957 se korvattiin öljylämmityksellä joka taas korvattiin 1983 suoralla sähkölämmityksellä.

Kirkon nykyiset urut on valmistanut Kangasalan urkutehdas 1969, niissä on 14 äänikertaa. Alexandra Sältin vuonna 1899 maalaama alttaritaulu kuvaa Jeesusta Getsemanessa. Taulu saatiin pelastettua vanhasta palaneesta puukirkosta.

Humppilan ensimmäinen kirkko valmistui 1723 Lamminmäkeen. Seuraavat kirkot rakennettiin nykyiselle paikalle. Paikkakunnan toinen kirkko rakennettiin 1773, se oli punaiseksi maalattu puukirkko. Se purettiin ja käyttökelpoinen materiaali käytettiin seuraavan kirkon rakentamiseen.